

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Başbakan Yardımcısı Ali Babacan tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 24.10.2013

Mehmet Ali SUSAM
İzmir Milletvekili

Türkiye İstatistik Kurumu'nun Temmuz 2013 rakamlarına göre tarım kesimi 6,5 milyon kişiye, esnaf ve sanatkar kesimi ise 2 milyon kişiye ulaşan hacmiyle; ülkede çalışan 26 milyonluk nüfusun üçte birini oluşturmaktadır.

Diğer yandan çiftçimizin gerçekleştirdiği üretim 74 milyona ulaşan nüfusun karnını doyurmakta ve toplam ihracatımızın yüzde 13,5'luk bölümünü gerçekleştirmektedir. Türk çiftçisi bilgisi, becerisi ve deneyimiyle dünyanın her yerindeki rakipleriyle yarışacak niteliğe ulaşmıştır.

Girişimciliğin birinci basamağı olan esnaf ve sanatkar kesimi ise kısıtlı sermayesiyle kendisinin ve ailesinin nafakasını çıkartmanın yanı sıra devlete vergi ve sosyal güvenlik primi ödeyen, mesleki eğitim vererek gençleri iş sahibi yapan ve toplumsal barışa katkı koyan önemli bir kesimdir.

Hem sosyal hem de ekonomik açılardan büyük önem arz eden bu iki kesim, ne yazık ki, finansmana erişimde sıkıntılar yaşamakta ve devlet teşviklerinden yeteri kadar yararlanamamaktadır.

Tarım Kanunu'nda çiftçiye Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'nın yüzde biri oranında destek verilmesi zorunluluğu bulunmasına karşın, kanunun çıktığı 2006 yılından bu yana bu oran asla tutturulamamış; destekler genellikle binde 5 seviyesinde kalmıştır. Tarım Kanun uygulanmadığı için çiftçiler hükümetten 36,2 milyar lira alacaktır.

Esnaf ve sanatkarların sayıları ve ticari yaşamdaki etkinlikleri ise son 11 yıllık süreçte sürekli geri gitmiş; "modası geçmiş" işletmeler olarak algılanmış ve tanıtılmışlardır. Son 11 yıl boyunca sadece bir kez esnaf ve sanatkara özel "Can suyu" adı altında teşvik verilmiştir. Onda da kredinin kime verileceğine yönelik inisiyatif bankalara bırakıldığından teşvike daha çok ihtiyaç duyan, kredi alması daha güç olan esnaflar, krediden faydalanamamıştır.

Tarım kesimi ile esnaf ve sanatkarlar dağıtılan kredilerin ancak yüzde 4'ünü alabilmektedir. BDDK'nın verilerine göre bu yılın ilk 8 ayında bankalar toplamda 940 milyar lira kredi dağıtırken; tarım kesimi 20, esnaf ve sanatkar ise 11 milyar olmak üzere toplam 31 milyar liralık bölümünü alabilmiştir. Bu tutar toplam kredilerin sadece yüzde 4,3'ü kadardır. Üstelik tarım kesimine verilen kredilerin yaklaşık yarısı Ziraat Bankası'ndan olmak üzere, yüzde 63'ü kamu bankaları tarafından verilmiştir.

Açıkça görülmektedir ki ekonominin ve istihdamın önemli bölümünü oluşturan bu iki kesim finansmana ulaşmada sorun yaşamaktadır. Zaten teşvikleri hak ettikleri ölçüde alamayan bu kesimler; finansmandan da ekonomiye verdikleri katkıya oranla yararlanamamaktadır.

Özellikle risk iştahının azaldığı geçiş dönemlerinde bu iki kesimin kredi payları daha da azaldığı gözlenmektedir. Anlaşıyor ki bankacılık sistemi, hükümetin ekonomi yönetiminde geride bıraktığı bu iki kesimi riskli görmekte; bu nedenle kredi vermede diğer sektörlerle yönelmektedir.

Bu amaçla kurulan Tarım Kredi Kefalet Kooperatifleri ve Esnaf ve Sanatkar Kredi Kefalet Kooperatifleri, daha etkin kullanılması ve plasmanların artırılmasına şiddetle ihtiyaç bulunmaktadır.

Buna göre;

1. Kredi kefalet kooperatiflerinde plasman artışı düşünüyor musunuz?
2. Avrupa'da çiftçiler arasında son derece yaygın olan kooperatif bankacılığı konusunda ne düşünüyorsunuz? Türkiye'de böyle bir banka oluşturulmasına nasıl bakarsınız?
3. Bankacılık sisteminin esnaf ve sanatkar ile tarım kesimine daha uygun koşullarda kredi vermesini sağlamada Kredi Garanti Fonu benzeri yapılar oluşturmayı düşünüyor musunuz?
4. Tarım Kanunu çıktığından bu yana tarıma verilen desteğin GSYH'nın yüzde birine ulaşmaması nedeniyle çiftçinin hükümetinizden alacaklı olduğu 36,2 milyar liralık teşviki nasıl ödemeyi düşünüyorsunuz?